وزارت معارف

دری

صنف اول

دری صنف اول

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ.ش.

سرود ملی

دا وطن افغانستـــان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کـور دی
د پښتـون او هـزاره وو
ورسره عرب، گوجـر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هیـواد به تل ځلیږي
په سینـه کـې د آسیـا به
نـوم د حق مو دی رهبـر

دا عـزت د هـر افغان دی
هر بچی یې قهرمـــان دی
د بـلـوڅـو د ازبکـو
د تـرکمنـو د تـاجکـو
پـامیـریان، نـورستانیـان
هـم ایمـاق، هم پشه یان
لکـه لمـر پر شنـه آسمان
لکـه زړه وي جـاویـدان
وایـو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

وزارت معارف

دری

صنف اول

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ . ش.

مشخصات کتاب

مضمون: دری

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش دری نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: اول

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامهٔ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۷ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ‌خانه: مطبعهٔ بهیر

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم- حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانوادۀ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین‌رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندۀ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادۀ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست عنوان‌ها

دورۀ آماده‌گی

مهارت‌های، شنیدن، گفتن و نوشتن شاگردان تقویت یابد.

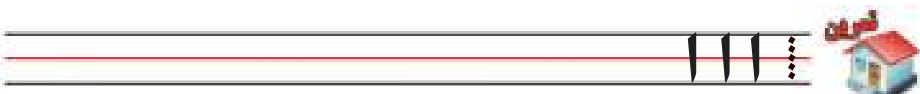

فعالیت‌های شاگردان

۱- در تصویرهای بالا چه می‌بینید؟ بگویید.
۲- وقتی از خواب بیدار می‌شوید، چه می‌کنید؟
۳- شکل نوشتن حرف «الف» را چند مرتبه تمرین کنید.

مهارت‌های، شنیدن، گفتن و نوشتن شاگردان تقویت یابد.

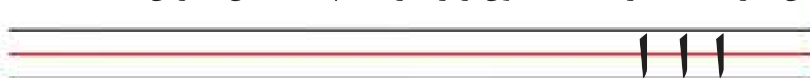
فعالیت‌های شاگردان

۱- درتصویرهای بالا چه می‌بینید؟

۲- بعد از وضو کدام کارها را انجام می‌دهید؟

۳- ورزش برای بدن ما چه فایده دارد؟

۴- شکل نوشتن حرف «الف» را مانند ستون زیر، در کتابچه‌های‌تان تمرین نمایید.

مهارت‌های، شنیدن، گفتن و نوشتن شاگردان تقویت یابد.

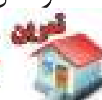

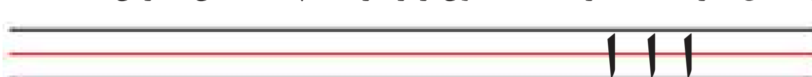

فعالیت‌های شاگردان

۱- درتصویرهای بالا چه می‌بینید؟
۲- در خانهٔ شما چه کسانی زنده‌گی می‌کنند؟
۳- هر یک از اعضای خانواده چه می‌کنند؟
۴- نوشتن شکل حرف «الف» را مانند ستون زیر در کتابچه‌های‌تان تمرین نمایید.

مهارت‌های، شنیدن، گفتن و نوشتن شاگردان تقویت یابد.

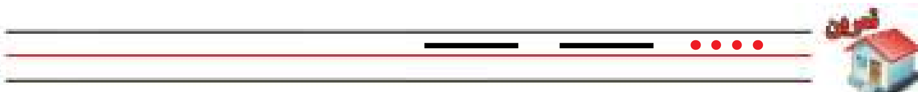
فعالیت‌های شاگردان

۱- چراغ ترافیکی درکجاست؟

۲- چراغ ترافیکی چند رنگ دارد؟

۳- چرا از جاهای خط‌کشی‌شدهٔ سرک باید گذشت؟

۴- نوشتن شکل را مانند ستون زیر، در کتابچه‌های‌تان تمرین کنید.

مهارت‌های، شنیدن، گفتن و نوشتن شاگردان تقویت یابد.

سرود ملی

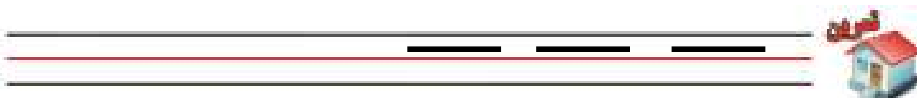
فعالیت‌های شاگردان

۱- در تصویر چه کسانی را می‌بینید؟

۲- در مکتب چه را می‌بینید که در خانه نیست؟

۳- وقتی که به مکتب می‌رسید به دوستان‌تان چه می‌گویید؟

۴- نوشتن شکل را مانند ستون زیر، در کتابچه‌های‌تان تمرین کنید.

مهارت‌های، شنیدن، گفتن و نوشتن شاگردان تقویت یابد.

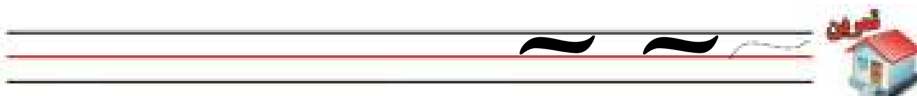
فعالیت‌های شاگردان

۱- در صنف چه را می‌بینید؟

۲- کدام کارها را در صنف انجام می‌دهید؟

۳- صنف و مکتب خود را چطور پاک نگهداری می‌کنید؟

۴- نوشتن شکل را مانند ستون زیر، در کتابچه‌های‌تان تمرین کنید.

درس اول

دانستن این‌که الله ﷻ یک است، شریک و مانند ندارد و لایق عبادت می‌باشد.

الله جلّ جلاله

پرسش‌ها

۱- گفته می‌توانید کی ما را پیدا کرده است؟

۲- کی لایق عبادت است؟

الله ﷻ یک است.

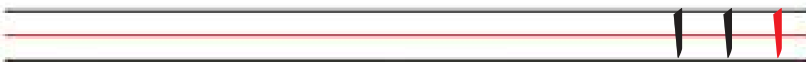
فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.

۲- بگویید الله ﷻ کدام چیزها را پیدا کرده است.

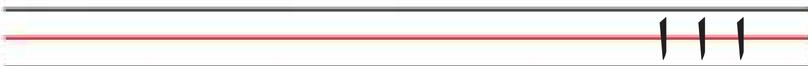
۳- نوشتن شکل را مانند ستون زیر، در کتابچه‌های‌تان تمرین کنید.

کار خانه‌گی

الفبای مصور

آشنایی با الفبای مصور

آ ا ب پ

ت ث ج چ

ح خ د ذ

ر ز ژ س

ط	ض	ص	ش
ف	غ	ع	ظ
ل	گ	ک	ق
هـ	و	ن	م
			ی

فعالیت‌های شاگردان

۱- به شکل‌های بالا دقت نموده، تصویرهای آلو، پیاله و جواری را نشان دهید.
۲- در تصویرهای بالا میوه‌ها را پیدا نموده، نام ببرید.
۳- نوشتن شکل زیر را در کتابچه‌های تان تمرین کنید.

درس سوم

آشنایی با حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱- الفبا با کدام حرف آغاز می‌گردد؟
۲- کدام حرف‌های الفبا را می‌شناسید؟

آ　　ا　　ب　　پ

بـ　　پـ

ت　　ث

تـ　　ثـ

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن درس با دقت گوش فرا دهید.
۲- آواز حرف‌ها را با آواز بلند تلفظ نمایید.
۳- حرف «ب» را در کتابچه‌های خود بنویسید.
۴- بگویید حرف «پ» چند نقطه دارد؟
۵- آواز حرف‌های متن درس را به ترتیب تلفظ کنید.

کار خانه‌گی

آ　آ

درس چهارم

آشنایی با حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱- آیا می‌دانید بعد از حرف «ث» کدام حرف می‌آید؟
۲- کدام حرف را تا حال شناخته‌اید؟ نام بگیرید.

ج چ ح خ

جـ چـ حـ خـ

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن درس با دقت گوش بدهید.
۲- حرف‌هایی را که خواندید درست تلفظ کنید.
۳- حرف «ج» را چند مرتبه به شکل نیمه و پوره بنویسید.
۴- حرف‌های نقطه‌دار و بی‌نقطه را نام بگیرید.

کار خانگی

چ چـ

درس پنجم

آشنایی با حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱- تا حال کدام حرف‌ها را خوانده‌اید؟

۲- آیا می‌دانید که بعد از حرف «خ» کدام حرف می‌آید؟

فعالیت‌های شاگردان

۱- به آواز حرف‌ها بادقت گوش دهید.

۲- درس را به نوبت بخوانید.

۳- حرف «د» و «ذ» را چند مرتبه در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- حرف‌های هم شکل را نام بگیرید.

ر ز ژ

درس ششم

آشنایی با حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱-آیا می‌دانید که ژاله با کدام حرف آغاز می‌شود؟
۲-آیا می‌دانید که بعد از حرف «ژ» کدام حرف می‌آید؟
۳-آیا می‌دانید حرف «ث» دارای کدام آواز است؟

س ش ص ض

سـ شـ صـ ضـ

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن درس با دقت گوش بدهید.
۲- درس را بخوانید و حرف‌ها را درست تلفظ کنید.
۳- حرف‌های «س و ش» را چند مرتبه بنویسید.
۴- بگویید که حرف‌های «س و ش» با هم چه فرقی دارند؟
۵- آواز حرف‌های «س و ص» را تلفظ کنید.

ص ض

درس هفتم

آشنایی با حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱-آیا می‌دانید که «ضیا» به کدام حرف شروع می‌شود؟
۲-چه کسی می‌تواند بگوید که حرف «ض» دارای کدام آواز است؟

ط ظ ع غ

عـ غـ

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن درس و تلفظ آواز حرف‌ها با دقت گوش دهید.
۲- درس را بخوانید و حرف‌ها را درست تلفظ کنید.
۳- حرف‌های «ط و ظ» را چند مرتبه بنویسید.
۴- آواز حرف‌هایی را که تا حال یاد گرفته‌اید تلفظ کنید.

کار خانه گی

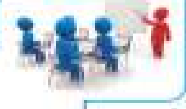

ع غ

درس هشتم

آشنایی با حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱- کی می‌تواند بگوید که در درس گذشته کدام حرف‌ها را خواندیم؟
۲- آیا می‌دانید که بعد از حرف «غ» کدام حرف می‌آید؟

ف ق ک گ

ف ق ک گ

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن درس و تلفظ حرف‌ها دقت نمایید.
۲- درس را بخوانید و حرف‌های «ف و گ» را در آن نشان دهید.
۳- حرف‌های «ق و گ» را چند بار بنویسید.
۴- بگویید که حرف‌های «ف و ق» از هم چه فرقی دارند؟

کارخانه‌گی

ف گ

درس نهم

آشنایی با حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱- کی گفته می‌تواند که واژۀ «گل» با کدام حرف آغاز می‌شود؟
۲- آیا می‌دانید که حرف «گ» چه آوازی دارد؟

ل م ن و

لـ مـ نـ

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن درس، تلفظ و آواز حرف‌ها دقت نمایید.
۲- درس را بخوانید و صدای حرف‌ها را درست تلفظ کنید.
۳- حرف‌های «ل و م» را چند مرتبه بنویسید.
۴- کدام حرف‌ها را تا حال یاد گرفته‌اید؟

کار خانگی

ن و

درس دهم

آشنایی با حرف‌های الفبا

پرسش‌ها

۱- در درس گذشته کدام حرف‌ها را خوانده اید؟
۲- آیا می‌دانید که بعد از حرف «و» کدام حرف می‌آید؟

ی ء هـ

یـ

فعالیت‌های شاگردان

۱- به تلفظ دقیق آواز حرف‌ها توجه کنید.
۲- حرف‌ها را با آواز بلند بخوانید.
۳- حرف‌های «هـ و ی» را چند بار بنویسید.
۴- بگویید که تلفظ کدام حرف‌ها برای‌تان آسان بود؟

کار خانه‌گی

هـــ ء ی

درس یازدهم

آ

شناختن شکل، صدا، خواندن و نوشتن حرف «آ»

پرسش‌ها

۱- در تصویرهای بالا چه می‌بینید؟

۲- از کدام آب استفاده کنیم؟

۳- آیا بدون آب می‌توانیم زنده‌گی کنیم؟

آب

او آب داد.

آ	هو	آفـ ـ ـتاب
	واز	آ- هو
	لو	آ- لو

فعالیت‌های شاگردان

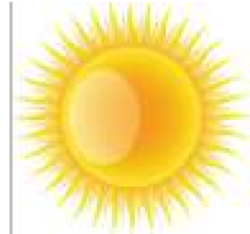
۱- به تلفظ حرف «آ» در کلمه‌ها گوش فرا دهید.

۲- درس را بخوانید و کلمه‌هایی را که در آن حرف «آ» آمده است، نشان دهید.

۳- حرف‌ها و کلمۀ داخل چوکات زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید.

ا – آ – آب . . . . .

۴- سه کلمه بگویید که حرف «آ» در آن به کار رفته باشد.

به آتش دست نزنید.

در تابســتان برای جلوگیــری از آفتاب زده‌گــی، از کلاه و چتری استفاده کنید.

کار خانگی

آب

درس دوازدهم

ا

شناختن شکل، صدا، خواندن و نوشتن حرف «ا»

پرسش‌ها

۱- آیا انار خورده اید؟ چه رنگ دارد؟
۲- انار در زمین کشت می‌شود یا درخت دارد؟
۳- اولین صدا در کلمهٔ انار چه است؟ آن را تلفظ کنید.

انار

انار دانه دارد.
پدر انار آورد.

نار- انار ← ا → بر- ابر

ا- نار
دا- نه

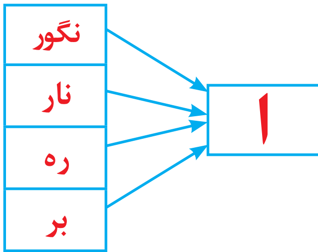

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن و تلفظ صدای حرف «ا» در کلمه های الله جل جلاله، انار و ابر، گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ا» را در آن نشان دهید.

۳- به کمک حرف «ا» کلمه‌ها را تکمیل کنید.

مشق کنید.

ا	ا	ا	ا	ا	ا

۴- می‌توانید چند کلمه بگویید که حرف «ا» در آن به کار رفته باشد.

مثال: الله جل جلاله

انسان ....

اتاق ....

اسد ....

۵- در بارهٔ هر یک تصویرهای زیر، یک جمله بگویید.

تمرین

خواندن، نوشتن، شناختن آواز حرف‌ها و ساختن کلمه‌ها

۱- کلمه‌های زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و زیر هر حرفی که آواز آن را شنیده‌اید، خط بکشید.

الله جَلَّ جَلالُهُ

آب	**داد**
آلو	**ما**
انار	

۲- با استفاده از حرف «آ» کلمه بسازید.

آ → مد ـــ آمد
آ → رام ـــــــــ
آ → باد ـــــــــ

۳- نام تصویر را در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- از حرف‌های زیر، کلمه بسازید.

ا	نا	ر	انار
ا	ب	ر	
ا	ســ	د	

انار

درس سیزدهم

ب

شناختن شکل، صدا، خواندن و نوشتن حرف «ب»

پرسش‌ها

۱- در تصویرهای بالا چه می‌بینید؟
۲- آیا باغ را دیده‌اید؟
۳- در باغ کدام نوع پرنده‌ها آشیانه می‌سازند؟

بابا

بابا باغ دارد.
باغ بلبل دارد.

با ـ با
بلـ ـ بل

با- بابا
ران- باران
با

فعالیت‌های شاگردان

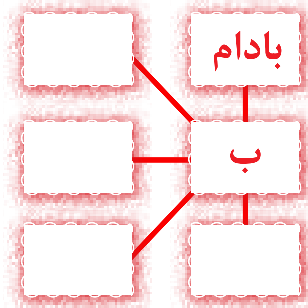
۱- به خواندن، آواز و هجای حرف‌ها در کلمه‌ها گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ب» را در آن پیدا کنید.

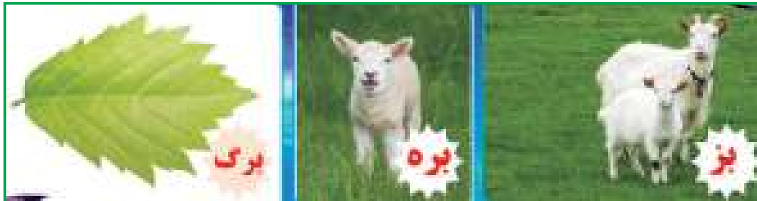
۳- مشق کنید.

ب　　بـ　　ـبـ　　ـب

۴- از حرف «ب» کلمه بسازید.

۵- کلمه‌های برگ، بره و بز را در کتابچه‌های خود بنویسید.

۶- چهار کلمه بگویید که حرف «ب» در آن به کار رفته باشد.

کار خانه گی

باغ

درس چهاردهم

پ

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «پ»

پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا چه می‌بینید؟
۲- پدر برای کی توپ آورد؟

پدر

پدر توپ آورد.

پوپل با توپ، بازی می‌کند.

پوپل توپ بازی را خوش دارد.

پـ ــ در
پو ــ پل
پا ــ لک

در ــ پدر
نیر ــ پنیر
که ــ پکه

پـ

فعالیت‌های شاگردان

۱- آواز حرف «پ» را دقیق بشنوید و در کلمه‌های زیر تشخیص کنید.

پشک پاکت پوقانه

۲- متن درس را بخوانید و حرف «پ» را در کلمه‌ها نشان دهید.

۳- مشق کنید.

پر	پر پر پر ....
پر	پرنده ....
پر	پروانه ....
پر	پرواز ....

۴- کلمه‌های پدر و پنیر را چند مرتبه در کتابچه‌های خود بنویسید.

۵- به صورت گروهی، چهار کلمه را که حرف «پ» در آن آمده باشد نام بگیرید.

کار خانه‌گی

پدر

درس پانزدهم

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ت»

پرسش‌ها

۱- آیا شما توت خورده اید؟
۲- می‌دانید توت چه مزه دارد؟
۳- توت درخت دارد یا در زمین کشت می‌شود؟

توت

درخت، توت دارد.

تمنا توت را خوش دارد.

متین! با تبر به درخت توت مزن.

د-رخت

تـ - بر

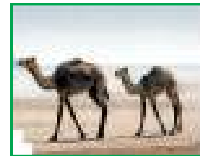
مـ-تین

تر ← بوز-تربوز ، کا-ری-ترکاری

فعالیت‌های شاگردان

۱- صدای حرف «ت» را بشنوید و در کلمه‌ها تمرین کنید.
۲- درس را بخوانید و حرف «ت» را در متن نشان دهید.
۳- به صورت دســـته‌جمعی آواز حرف «ت» را بکشـــید و حرف «ت» را در کتابچه های خود بنویسید.
۴- تصویرهای زیر را نام بگیرید.

تصویرهای زیر را نام گرفته و صدای حرف «ت» را در کلمه‌ها مشخص کنید.

درخت

درس شانزدهم

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ث»

پرسش‌ها

۱- در رسم بالا چه می‌بینید؟
۲- عثمان به کی سلام داد؟
۳- شما به چه کسانی سلام می‌دهید؟

ثواب

سلام دادن ثواب دارد.
عثمان به مادر غیاث سلام داد.
ثریا و غیاث برای همه سلام می‌دهند.

ثـ ← واب – ثواب | ثـ - واب
ثـ ← ر – یا – ثریا | غـ - یاث

فعالیت‌های شاگردان

۱- به هجای کلمه‌ها و آواز حرف «ث» گوش فرا دهید.

۲- درس را بخوانید و حرف «ث» را در کلمه‌ها نشان دهید.

۳- کلمه‌های درس را هجا نموده و حرف «ث» را در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- از روی جدول در کتابچه‌های خود مشق کنید.

ث	....
ثا	....
ثو	....
ثی	....

۵- کلمه‌های هم‌صدا و هم‌شکل را در کتابچه‌های خود با هم وصل کنید.

غیاث	ثمر
ثواب	غیاث
ثریا	ثور
ثور	ثواب
ثمر	ثریا

چند کلمه‌یی را نام بگیرید که با حرف «ث» شروع شده باشد.

به سوال‌های زیر جواب بگویید:

- عثمان به کی سلام داد؟

- سلام دادن چه اهمیتی دارد؟

عثمان

درس هفدهم

ج

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ج»

پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا چه می‌بینید؟

۲- آیا جواری خورده اید؟

۳- جواری در زمین کشت می‌شود یا درخت دارد؟

جواری

سراج پسر خوب است.

سراج به نجیبه جواری آورد.

جمیله درجمع کردن جواری با نجیب کمک کرد.

جـ ← واب - جواب

جـ ← لیل - جلیل

جـ ← وا-ری - جواری

جـ - میـ - ـله

جا- کت

فعالیت‌های شاگردان

۱- آواز حرف «ج» را در کلمه‌های «جواری، جراب، نارنج، جاروب» بشنوید و تشخیص کنید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ج» را در کلمه‌ها نشان دهید.

۳- چند کلمه را که حرف «ج» در اول آن به کار رفته باشد، نام بگیرید و حرف «ج» را در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- حرف‌ها را از روی جدول در کتابچه‌های خود مشق کنید.

ج	....
جـ	....
جا	....
جو	....

۵- شکل‌های زیر را نام گرفته و بگویید که حرف «ج» در کدام قسمت کلمه‌ها واقع شده است.

نجیبه

تمرین

شناختن آواز حرف‌ها

۱- شاگردان آواز حرف «آ» را در شروع کلمه‌های زیر مشخص کنند.

۲- شاگردان آواز حرف «ث» را درکلمه‌های زیر مشخص کنند.

ثواب　　ثریا　　غیاث　　عثمان

۳- آواز حرف «ج» را در کلمه‌های زیر مشخص کنند.

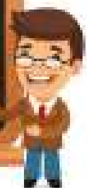

در هوای سرد جاکت و جراب بپوشید.

درس هژدهم

چ

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «چ»

پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا چه می‌بینید؟
۲- شما چاه را دیده‌اید؟
۳- کی‌ها در حویلی خود چاه آب دارند؟

چاه

چاه آب پاک دارد.
بچه ها از چاه آب آوردند.
پدر خالده برای چاه، سرپوش ساخت.

چهار ← مغز - چهارمغز
چهار ← پا - یی - چهارپایی

بـ- چـه
چپـ- لی
چایـ- نک

فعالیت‌های شاگردان

۱- آواز حرف «چ» را در کلمه‌های «چتری، چادر و چهارمغز» دقیق بشـــنوید و آن را تشخیص کنید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «چ» را در آن نشان دهید.

۳- چنـد کلمه‌یـی را کـه حـرف «چ» در آن آمـده باشـد، نـام بگیریـد و کلمه‌های «چاه و مرچ» را در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- تصویرهای زیر را ببینید و نام آن‌ها را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

۵- چند کلمه بگویید که حرف «چ» در آن به کار رفته باشد.

۶- چه وقت از چتری استفاده می‌کنید؟

کار خانه‌گی

مرچ

درس نزدهم

ح

شناختن شکل، صدا، خواندن و نوشتن حرف «ح»

پرسش‌ها

۱- می‌دانید تصویر بالا کجاست؟

۲- آیا می‌دانید که حج بنای چندم اسلام است؟

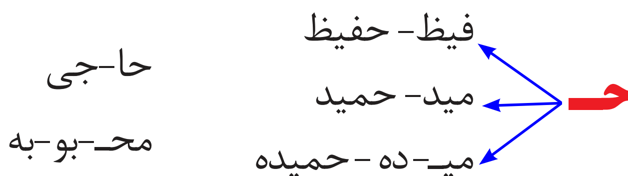
۳- گفته می‌توانید که چه کسی را حاجی می‌گویند؟

حج

حج کردن فرض است.

محبوبه حج رفت.

فتاح آرزو دارد به حج برود.

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش فرا دهید و آواز حرف «ح» را در کلمه‌های «حج، محبوبه و صلح» مشخص نمایید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ح» را در کلمه‌های مختلف تکرار کنید.

۳- از حرف‌های داده شده کلمه بسازید ح، ج ________، ف، ر، ض ________.

۴- حرف «ح» را در کلمه‌های متن درس نشان دهید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

۵- جملهٔ زیر را در کتابچه‌های‌تان نوشته و علامت نقطه را در جای مناسب آن بگذارید.

«حج کردن فرض است»

تصویرهای زیر را نام بگیرید و حرف «ح» را در آن‌ها مشخص کنید.

کار خانه‌گی

حاجی

درس بیستم

خ

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «خ»

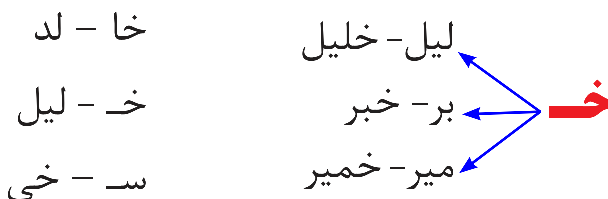
پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا چه می‌بینید؟
۲- تا حال چه یاد گرفته‌اید، آیا می‌توانید چیزی نوشته کنید؟
۳- شما چه چیزی می‌نویسید؟

خط

فرخ برای سخی خط نوشت.
سخی خط را خواند.
او از خواندنِ خط خوش شد.

خـ

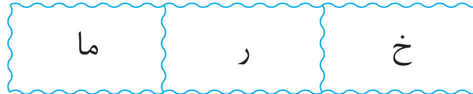

فعالیت‌های شاگردان

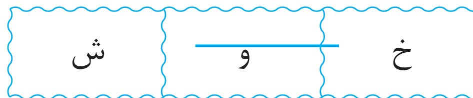
۱- به خواندن متن درس دقت، گوش فرا دهید.

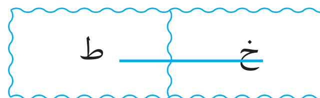
۲- متن درس را بخوانید و کلمه‌های «خط، فرخ و خوش» را در متن پیدا کنید.

۳- از حرف‌های زیر کلمه بسازید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

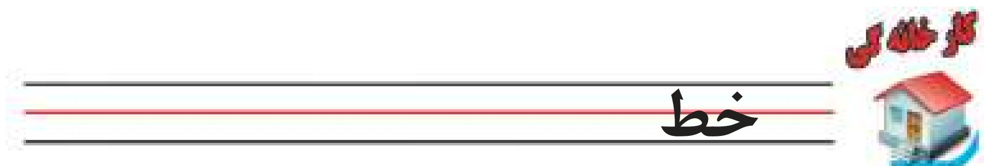

خرما

۴- به صورت گروهی کلمه‌هایی را که حرف «خ» در آن آمده باشد، نام بگیرید و صدای حرف «خ» را در تصویرها مشخص کنید.

درس بیست و یکم

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «د»

پرسش‌ها

۱- شستن دندان‌ها چه فایده دارد؟

۲- دندان‌های خود را چطور نگهداری کنیم تا دندان درد نشویم؟

دندان

داوود دندان‌درد است.

داکتر فریده به او دوا داد.

شستن دندان‌ها فایده دارد.

دا

دا - دا دا

رو - د ارو

نش-دا نش

دا- وود

داکـ - تر

د - وا

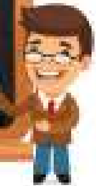

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش فرا دهید.
۲- متن درس را بخوانید و حرف «د» را در کلمه‌ها نشان دهید.
۳- کلمه‌های دندان، داکتر و دوا را املا بنویسید.
۴- حرف «د» را در کلمه‌های مختلف تمرین کنید.
۵- چند کلمه‌یی را که در آن حرف «د» آمده باشد، نام بگیرید.
۶- به صورت گروهی آواز حرف «د» را تلفظ کنید.
۷- نـــام تصویرهای زیر را با یکی از حرف‌هـــای داخل چوکات در کتابچه‌های خود تکمیل کنید.

ر
د
ز

در وقت سردی و موقع کار از دستکش استفاده کنید.

کار خانه گی

دندان

تمرین

خواندن، نوشتن کلمه‌های مفرد و جمع

۱- از روی هر کلمه دو بار درکتابچه‌های خود بنویسید.

۲- به تصویرهای زیر نگاه کنید و نام هر کدام را در کتابچه‌های خود بنویسید.

خواندن و حفظ کردن ترانهٔ عامیانه.

ترانه

مـن که به این قشنگی‌ام سـرخ و سفید و رنگی‌ام

مـن مرغکی تاج زری‌ام

قو قو قو قو

ببین ببین تـاج سـرم ببین ببین بـال و پـرم

بـاهنـرم بـا هنـرم

قو قو قو قو

دمـم کشیده در هـوا رو به روی پنجـره‌ها

ببین مـرا ببین مـرا

قو قو قو قو

درس بیست و دوم

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ذ»

پرسش‌ها

۱- چه وقت از خواب بیدار می‌شوید؟

۲- آیا برای خواندن قرآن شریف هر روز به مسجد می‌روید؟

ذاکره

ذاکره و نذیر به مسجد می‌روند.

آن‌ها در مسجد قرآن شریف می‌خوانند.

ذ ← ره - بین / کی - ذکی / بیح - ذبیح

ذا - کـ - ره

ذ-ره- بین

ذ - کی

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و کلمه‌های «اذان و نذیر» را هجا کنید.

۳- از حرف‌های داده شده کلمه بسازید.

ه	ر	ک	ا	ذ

۴- حرف «ذ» را در کتابچه‌های خود ده مرتبه بنویسید.

۵- چند کلمه‌یی را نام بگیرید که حرف اول آن «پ، چ، د، ذ» باشد.

۶- تصویرهای زیر را نام گرفته و هجا کنید.

کار خانه گی

نذیر

درس بیست و سوم

شناختن شکل، صدا، خواندن و نوشتن حرف «ر»

پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا چه می‌بینید؟

۲- خمیر را کی پخته می‌کند؟

۳- آیا در نزدیک خانهٔ شما نانوایی است؟

راشد

راشد آرد آورد.

مادر راشد آرد را خمیر کرد.

راشد خمیر را به نانوایی برد.

را ← ضیه - راضیه

را ← مین- رامین

را ← شد- راشد

خـ - میر

رو- یا

ما- در

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس و تلفظ کلمه‌ها گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ر» را در آن مشخص کنید.

۳- کلمه های هم شکل را با هم وصل کنید.

رووف	رباب
رباب	بابر
بابر	رووف

۴- نام تصویرهای زیر را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

۵- کلمه‌های زیر را هجا کنید.

«نرگس- رباب – رازق»

۶- به صورت گروهی صدای حرف «ر» را تلفظ کنید.

راشد

درس بیست و چهارم

ز

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ز»

۱- در شکل بالا چه می‌بینید؟

۲- زردک در زمین کشت می‌شود یا درخت دارد؟

۳- در کلمهٔ زردک صدای / ز / را بلند تلفظ کنید.

زردک

زبیر زردک آورد.

زردک خوش‌مزه است.

آب زردک بسیار فایده دارد.

زر- دک

زیـ- نب

زیـ-نه

زیـ → با- زیبا

زیـ → نت-زینت

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس و تلفظ کلمه‌ها گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ز» را در آن نشان دهید.

۳- چهار کلمه‌یی را که در آن حرف «ز» به کار رفته باشد، بنویسید.

۴- از حرف‌های داده شدۀ زیر کلمه بسازید.

ز- یـ - نـ - ت

۵- تصویرهای زیر را نام بگیرید.

در هنگام زلزله زانو بزنید، سـر خود را بپوشانید و از دویدن خودداری کنید.

کار خانه‌گی

زبیر

درس بیست و پنجم

ژ

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ژ»

پرسش‌ها

۱- باریدن ژاله را چه کسی دیده است؟
۲- ژاله با باران چه تفاوت دارد؟
۳- چه وقت ژاله می‌بارد؟

ژاله

در فصل بهار ژاله می‌بارد.
رنگ ژاله سفید است.
ژاله شگوفه‌ها را پژمرده می‌سازد.

ژا- له

مژ- ده

پژ-مر-ده

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس و تلفظ کلمه‌ها گوش فرا دهید.

۲- درس جدید را بخوانید و حرف «ژ» را در آن نشان دهید.

۳- کلمه‌هایی را که صدای / ژ/ دارند، در متن درس نشان داده و در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- می‌توانید عدد «۱۸» را به حرف‌ها بنویسید.

۵- کلمه‌هایی را که «ها» دارند در متن پیدا کنید.

۶- در مورد ژاله در گروه‌ها صحبت کنید.

در وقت باریدن ژاله داخل اتاق، صنف یا در جای سرپوشیده بمانید.

کار خانه‌گی

پژمرده

درس بیست و ششم

س

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «س»

پرسش‌ها

۱- کدام میوه را زیاد خوش دارید؟

۲- چرا میوه‌ها قبل از خوردن باید شسته شود؟

۳- سیب چه رنگ‌هایی دارد؟

سیب

سوسن و الیاس سیب آوردند.
خوردن سیب فایده دارد.
سیب باید پاک شسته شود.

سو- سن

سا- را

سیب

سر ← ور- سرور

سر ← دار- سردار

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن درس و تلفظ صدای حرف «س» گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «س» را در کلمه‌های مختلف نشان دهید.

۳- چنــد کلمه‌یــی را که حرف «س» در آن آمده باشــد، نام گرفتــه و در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- در تصویرهای زیر سیب را پیدا کرده و نام آن را روی تخته بنویسید.

۵- کدام میوه‌ها را خوش دارید، نام ببرید.

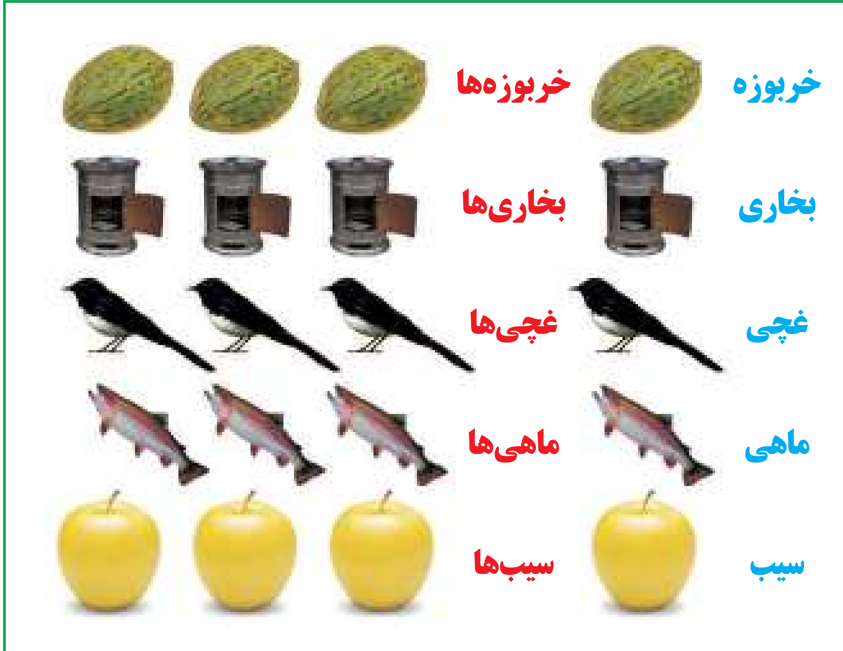

شسته

تمرین

خواندن، نوشتن و آموختن کلمه‌های مفرد و جمع

۱- شاگردان کلمه‌های مفرد و جمع را نام بگیرند و درکتابچه‌های خود بنویسند.

۲- با استفاده از حرف «س» کلمه‌های زیر را تکمیل نمایید.

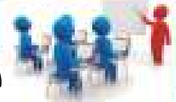
مثال: س → بزی سبزی
س → یب ______
س → نجد ______

ش

شناختن شکل و آواز، خواندن و نوشتن حرف «ش»

پرسش‌ها

۱- شمع را با چه روشن می‌کنند؟

۲- چه وقت شمع را روشن می‌کنید؟

۳- صدای / ش / در کدام قسمت کلمهٔ شمع وجود دارد؟ آن را تلفظ کنید.

شب

شب تاریک بود.

آرش شمع را روشن کرد.

بشیره در روشنی شمع درس خواند.

رو- شن

دیـ- شب

آ- رش

فعالیت‌های شاگردان

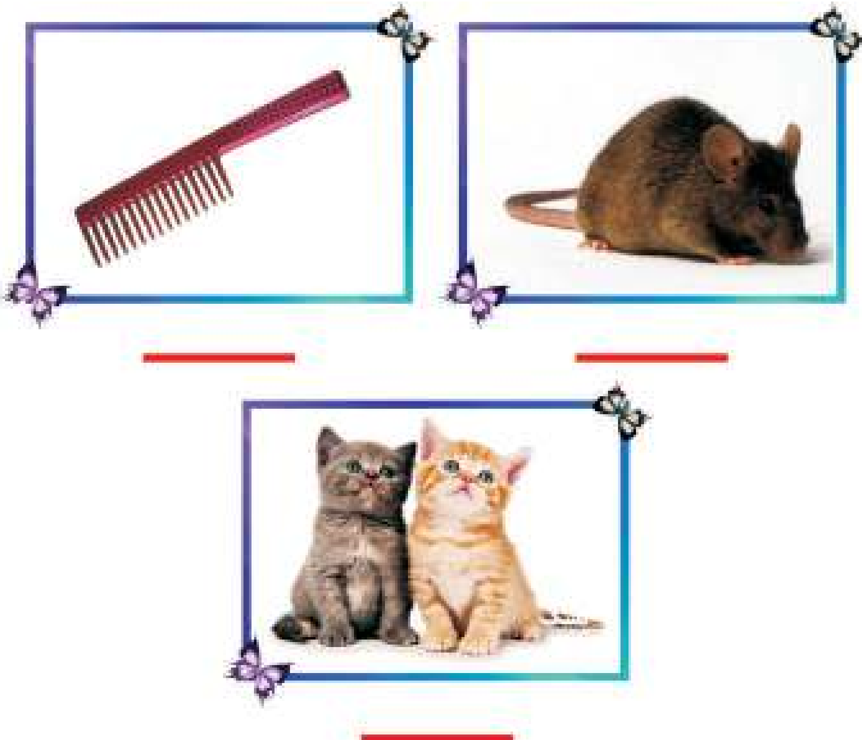
۱- به خواندن متن درس و تلفظ حرف «ش» گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ش» را در آن مشخص کنید.

۳- از حرف‌های «ش، ا، ل» «شـ ، م، ع» «ش ، ا ، د» کلمه بسازید.

۴- متن درس را رونویس کنید و زیر حرف «ش» خط بکشید.

۵- تصویرهای زیر را نام بگیرید و بگویید که حرف «ش» در کدام قســمت کلمه آمده است.

کار خانه‌گی

آرش

ص

شناختن شکل، صدا، خواندن و نوشتن حرف «ص»

پرسش‌ها

۱- شما که صبح وقت از خواب بیدار می‌شوید، چه می‌کنید؟
۲- صابر هر روز صبح کجا می‌رود؟

صابره

صابره دختر لایق است.
او هر روز صبح مکتب می‌رود.
صابره و منصور در صنف اول درس می‌خوانند.

صا
بون- صابون
دق- صادق
ب- ره- صابره

صا- دق
بـ- صبر
اخـ- لاص

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس و تلفظ حرف «ص» گوش فرا دهید.

۲- درس را بخوانید و حرف «ص» را در آن نشان دهید.

۳- پنج کلمه‌یی را که با حرف «ص» شروع شده باشد، در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- درگروه‌ها کلمه‌های (صابره، صبح و منصور) را خوانده حرف«ص» را با آواز بلند تلفظ نمایید.

۵- کلمه‌های (مکتب، منصور و صابره) را هجا نمایید.

۶- با استفاده از حرف «ص» کلمه‌های زیر تصویرها را در کتابچه‌های خود بنویسید و تکمیل کنید.

... ابون

... ندوق

... ندلی

تمرین

ترکیب حرف‌ها و ساختن کلمه‌های جمع از مفرد.

۱- از حرف‌های زیر کلمه‌های معنادار بسازید.

۱) ا-ر-غ-و-ا-ن   ۲) ب-ر-ا-د-ر

۲- جدول زیر در کتابچه‌های‌تان رسم کرده، دور حرف «س» را حلقه کنید.

ک	س	ن	م	ســ	ا	ت	ح

۳- کلمه‌های مفرد و جمع را در کتابچه‌های خود نوشته، با هم وصل کنید.

	مفرد	جمع
مثال:	قلم	کتاب ها
	کتاب	قلم ها
	شاگرد	شاگردان
	پسر	پسران
	دختر	دختران
	درخت	درختان

کلمه‌هایی که در آخر خود«ها» دارند
کلمه‌هایی که در آخر خود «ان» دارند
جمع اند.

منصور

درس بیست و نهم

ض

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ض»

پرسش‌ها

در تصویر چه می‌بینید؟

آب بازی در آب‌های ناپاک سبب چه می‌شود؟

ضیا

ضیا و افضل آب بازی را خوش دارند.
آب بازی در آب‌های ناپاک ضرر دارد.
آب بازی در حوض‌های بزرگ خطر دارد.

مـ - ریض

مر - ـضـ-یه

فـ - یاض

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش دهید.

۲- متن درس را بخوانید و صدای حرف «ض» را دقیق تلفظ کنید.

۳- صدای حرف «ض» را در کلمه‌های مختلف تمرین نمایید.

۴- جمله‌های زیر را در کتابچه‌های خود نوشته، جاهای خالی آن را با کلمه‌های داخل چوکات پُر کنید.

- ________ آب بازی را خوش دارد.
- آب بازی در آب‌های ناپاک ________ دارد.

ضرر
ضیا
آب

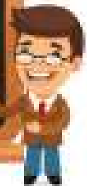
۵- دربارۀ ضرر آب‌بازی در آب‌های ناپاک یک جمله بگویید.

سیلاب

بارنده‌گی زیاد سـبب سـیلاب می گـردد، در صورت آمدن سیلاب از آن دور بروید.

مریض

درس سی ام

ط

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ط»

پرسش‌ها

۱- شما طوطی را دیده اید؟

۲- کی در خانهٔ خود طوطی دارد؟

۳- آیا طوطی گپ می‌زند؟

طوطی

برادر لطیفه خیاط است.
او یک طوطی قشنگ دارد.
اگر طوطی تربیه شود، سخن گفته می‌تواند.

طو-با

لـ- طیف

طو-طی

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش فرا دهید و به تلفظ صدای حرف «ط» دقت کنید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ط» را در آن نشان دهید.

۳- صدای حرف «ط» را در کلمه‌های «طاووس، طیاره، طاهر و وطن» نشـان دهید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- کدام شما طوطی را دیده‌اید؟ برای همصنفان خود بیان کنید.

۵- از حرف‌های داده شد کلمه بسازید:

ط	ی	ا	ر	ه	← طیاره
ط	و	ط	ی		
ط	ا	و	و	س	

۶- در مورد تصویرهای زیر صحبت کنید.

کار خانه‌گی

لطیفه

تمرین

نوشتن درست کلمه‌ها

۱- کلمه‌های زیر را در کتابچه‌های خود املا بنویسید:

خیاط	لطیف
وطن	طوطی
راضیه	ضیا
مریض	

فعالیت‌های شاگردان

۱- در مورد صفت‌های شاگرد خوب هر کدام یک جمله بگویید.

۲- نام تصویرهای زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید:

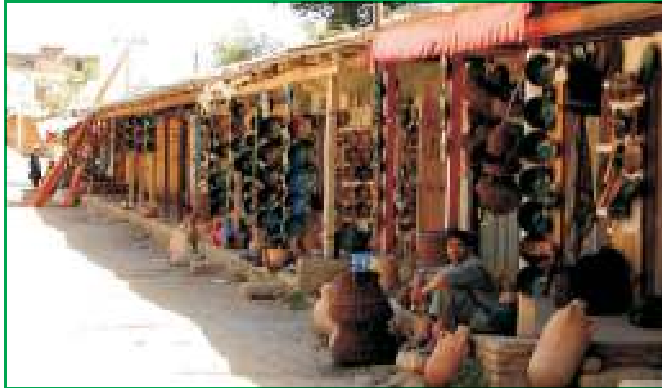

درس سی و یکم

ظ

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ظ»

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

۲- از چگونه ظرف‌ها در خانه استفاده می‌کنید؟ نام بگیرید.

۳- شما ظرف‌های گلی را دیده اید؟

ظرف

پدر ظاهر دکان کلالی دارد.

ظاهر با پدرش کمک می‌کند.

حفیظ و نظیفه از دکان آن‌ها ظرف خریدند.

ظ ← ریف-ظریف

ظ ← فر-ظفر

ظ ← ریـ - فه - ظریفه

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس و تلفظ صدای حرف «ظ» دقت کنید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ظ» را در آن نشان دهید.

۳- از متن درس کلمه‌هایی را که در آن حرف «ظ» به کار رفته باشـــد، بیرون‌نویس کنید.

۴- حفیظ و نظیفه از دکان کی ظرف خریدند؟ «ظریف، ظاهر، ظفر».

۵- در بارۀ ظرف‌های کلالی صحبت نمایید.

۶- به صورت گروهی چند کلمه‌یی را که در آن حرف «ظ» آمده باشد، نام بگیرید.

کار خانه‌گی

نظیفه

درس سی و دوم

ع

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ع»

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- اولین صدا در کلمهٔ «عسل» کدام است؟ آن را تلفظ کنید.
۳- آیا «عسل» شیرین است یا تلخ؟

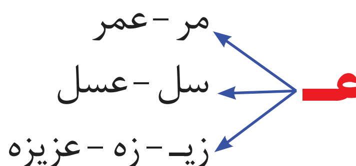
عسل

شجاع زنبور عسل تربیه می‌کند.

مسعوده عسل را خوش دارد.

عسل برای صحت فایده دارد.

عـ

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش داده و به تلفظ آواز حرف «ع» دقت نمایید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ع» را در آن نشان دهید.

۳- متن درس را بنویسید و زیر حرف «ع» خط بکشید.

۴- از حرف‌های زیر کلمه بسازید:

ع	س	ل
خ	و	ش

عسل ← ———

ف	ا	ی	د	ه

۵- هر کدام در بارهٔ فایده‌های «عسل» یک جمله بگویید.

۶- تصویرهای زیر را ببینید و بگویید که با کدام حرف آغاز شده اند.

مسعوده

درس سی و سوم

غ

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «غ»

پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا چه را می‌بینید؟
۲- در باغ چه چیزها دیده می‌شود؟
۳- غیاث بعد از این که از مکتب رخصت می‌شود، چه کار می‌کند؟

غیاث

غیاث از بغلان است.
پدر غیاث باغ دارد.
غیاث در باغ با پدرش کار می‌کند.

غـ → یاث - غیاث
غـ → چی - غچی
غـ → زال - غزال

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش داده و به تلفظ حرف «غ» دقت نمایید.

۲- متن درس را بخوانید و کلمه‌های مشکل آن را چند مرتبه تکرار کنید.

۳- از متن درس کلمه‌هایی را که حرف «غ» در آن به کار رفته باشد، پیدا کرده در کتابچه‌های تان بنویسید.

۴- نام تصویرها را در کتابچه‌های‌تان نوشته، با حرف‌های مناسب تکمیل کنید.

...جی

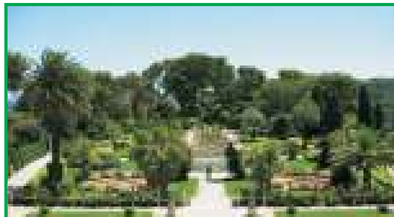
مر...آبی

یو...

۵- چند کلمه‌یی را نام بگیرید که در آن حرف «غ» به کار رفته باشد.

۶- در تصویر چه می‌بینید؟ در مورد آن صحبت کنید.

کار خانه‌گی

باغ

درس سی و چهارم

ف

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ف»

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

۲- شما از تکه‌های فابریکهٔ نساجی لباس ساخته‌اید؟

۳- از تکه چه چیزها ساخته می‌توانید؟

فابریکه

فرید در فابریکهٔ نساجی کار می کند.

در فابریکهٔ نساجی هر قسم تکه بافته می‌شود.

تکه های ساخت این فابریکه به نفع وطن ماست.

ف ← رید- فرید / ریـ - ده- فریده / هیم - فهیم

فر- زا- نه

فـ - ـرید

برف

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش داده و به تلفظ حرف «ف» دقت کنید.

۲- متن درس را بخوانید و کلمه‌هایی را که حرف «ف» در آن‌ها به کار رفته باشـد، تکرار نمایید.

۳- آنچه را در تصویرهای زیر می‌بینید نام گرفته و در کتابچه‌های خود بنویسید.

کلمه‌ها را با حرف‌های داخل چوکات در کتابچه‌های‌تان تکمیل کنید:

فا بریکه	______	فابریکه	و
______ طن			ن
______ ساجی			فا
______ رف			ب

کلمه‌های زیر را نام گرفته صدای حرف «ف» را در آن‌ها مشخص کنید.

«فیل، فاخته، سفید، برف»

کار خانه گی

فابریکه

ق

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ق»

پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا چه می‌بینید؟

۲- شما با چه نوع قلم نوشته می‌کنید؟

۳- چند کلمه‌یی را که صدای / ق / داشته باشد به همصنفان تان بگویید.

قلم

قدسیه خواهر مقیم است.

مقیم به رسامی علاقه دارد.

مقیم با قلم پنسل رسم می‌کشد.

قدسیه با قلم مشق می‌کند.

قا ← سم - قاسم

قا ← شق - قاشق

قا ← در - قادر

قا- سم

مـ-قیم

قا- شق

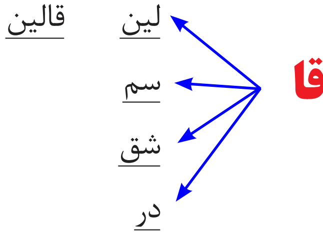

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش داده و به تلفظ حرف «ق» توجه نمایید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «ق» را در آن نشان دهید.

۳- به کمک «قا» کلمه‌ها را تکمیل کنید.

۴- آواز حرف «ق» را در شروع کلمه‌های زیر مشخص کنید.

قلم   قیماق   قروت   قیچی

۵- تصویرهای داخل چوکات را نام گرفته و برای هر تصویر یک جمله بگویید.

کار خانه گی

قدسیه

ک

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ک»

پرسش‌ها

۱- در رسم بالا چه می‌بینید؟

۲- شما تراکتور را دیده‌اید؟

۳- از تراکتور چه استفاده شده می‌تواند؟

کار

پدر اکرم تراکتور می‌راند.

اکرم در کارها با پدرش کمک می‌کند.

کمک کردن با یکدیگر کار نیک است.

کا

کا- کاکا

مـ- له

بل- کابل

کـ- ریـ- مه

کـ - مک

کا- کا

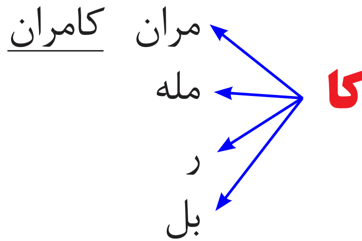

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش فرا دهید و آواز حرف «ک» را درست تلفظ کنید.

۲- متن درس را بخوانید حرف «ک» را در آن نشان دهید.

۳- به کمک ترکیب «کا» کلمه‌ها را تکمیل کنید.

۴- تصویرهای زیر را ببینید و نام آن‌ها را با حرف «ک» تکمیل کنید.

۵- در گروه‌ها تقسیم شوید، اشیای داخل صنف را ببینید و چیزهایی را که حرف «ک» در آن به کار رفته باشد، نام بگیرید.

تمرین

۱) از کلمه‌های داده شده در کتابچه‌های خود جمله بسازید.

۱- خداوند ﷻ: مثال: خداوند ﷻ تمام دنیا را پیدا کرده است.

۲- عسل: ______

۳- پدر: ______

۴- درخت: ______

۵- کتاب: ______

قو قو قو بــــرگ چنـــار

قو قو قو بــــرگ چنـــار	دختـــرا شیشته قطـــار
می‌چینند برگ چنـــار	می‌خـــورند دانـــه انار
کاش که کفتـــر می‌بودم	ده هـــوا پـــر می‌زدم
آب زمزم می‌خـــوردم	ریگ دریـــا مـــی‌چیدم
کاش که ماهی می‌شدم	ده او راهی می‌شـــدم
دمـــو دریـــای کلان	پـــایی جایی می‌شـــدم

فعالیت‌های شاگردان

۱- ترانهٔ بالا را خوانده و در پیش‌روی صنف به شکل نمایشی اجرا کنید.

۲- شما چه فکر می‌کنید کبوترها چه می‌کنند؟

کار خانه‌گی

کار

درس سی و هفتم

گ

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «گ»

پرسش‌ها

۱- شما چه نوع گل‌ها را خوش دارید؟

۲- گل‌ها را چطور نگهداری کنیم؟

۳- اولین حرف در کلمهٔ «گل» کدام صدا را دارد؟ تلفظ کنید.

گُل

در فصل بهار در دشت‌ها گُل لاله می‌روید.

گُل لاله رنگ سرخ دارد.

شاگرد خوب گُل‌ها را از گُل‌بته نمی‌کند.

گُل ← دان- گلدان

گُل ← اب- گلاب

گُل ← برگ- گلبرگ

گـ- لیم

گا- دی

شا- گرد

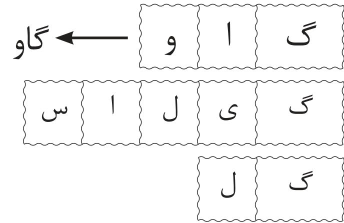
فعالیت‌های شاگردان

۱- به تلفظ آواز حرف «گ» در کلمه‌ها گوش داده، و متن را دقیق بخوانید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «گ» را در کلمه‌ها تکرار کنید.

۳- حرف «گ» را در کلمه‌های مختلف در کتابچه‌های تان تمرین نمایید.

۴- از حرف‌های زیر کلمه بسازید:

گ	ا	و	← گاو
گ	ی	ل	ا	س
گ	ل		

۵- تصویرهای زیر را نام گرفته در مورد هر کدام یک جمله بگویید.

برگ

تمرین

شناختن حرف‌های هم شکل و تقویت ذخیرهٔ واژه‌ها

۱- آواز حرف «گ» را در شروع کلمه‌های زیر نشان دهید.

گُل   گرگ   گندم   گلاب   گلیم

۲- حرف‌های هم‌شکل را در کتابچه‌های تان بنویسید و با هم وصل کنید.

مثال:

س	ی
ی	ق
ح	س
ق	ح

گنجشک

گنجشکک به خاموشی   ســرگل‌بتـــــه بشی

گل‌بتــه ره او بــــرده   گنـجشکک خوبــرده

گنجشـکک طــــلایی   زرد و سفید و سیــاهی

ایسو او سو می‌پـــری   خار و خسه می‌بــری

فعالیت‌های شاگردان

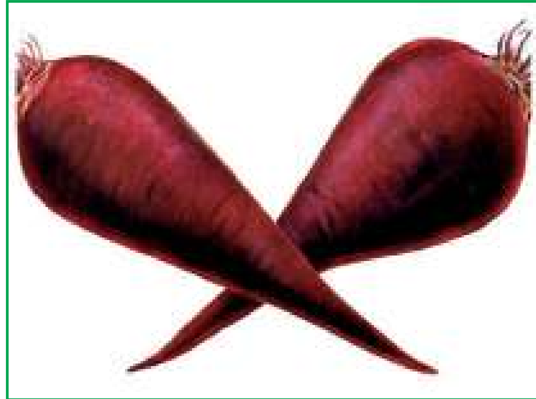
۱- ترانه‌یی را که خواندید، حفظ کنید.

۲- مانند این ترانه اگر ترانه‌های دیگری یاد دارید، به همصنفان خود بگویید.

ل

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ل»

پرسش‌ها

۱- آیا لبلبو خورده اید؟

۲- لبلبو چه رنگ و چه مزه دارد؟

۳- در کلمهٔ «لبلبو» چند بار صدای «ل» به کار رفته است؟

لبلبو

لبلبو شیرین است.

از لبلبو بوره می‌سازند.

سلما و جلال لبلبو را خوش دارند.

لبـ - لـ - بو

جـ - لال

سلـ- ما

باس-لباس

طیف-لطیف

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس و هجای کلمه‌ها گوش فرا دهید.

۲- متن درس را دقیق بخوانید و حرف «ل» را در آن نشان دهید.

۳- کلمه‌هایی را که در آن حرف «ل» به کار رفته باشـد، چند مرتبه بخوانید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

۴- تصویرهای زیر را نام بگیرید و صدای حرف «ل» را در آن مشخص کنید.

کلمه‌های (لباس، لیمو، لالا) را هجا کنید.

لبلبو

م

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «م» و دانستن حقوق مادر.

پرسش‌ها

۱- در رسم چه می‌بینید؟ بگویید.

۲- آیا در کارهای خانه با مادر خود کمک می‌کنید؟

۳- چرا مادر خود را دوست داریم؟

مادر

من مادر خود را دوست دارم.

من در کارهای خانه با مادرم کمک می‌کنم.

مـا بایـد احتـرام مـادر خود را داشـته باشیم.

ما → در- مادر / ما- ماما / شین- ماشین

ما - در

ک- مک

احـ-تـ- رام

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس و تلفظ حرف «م» در کلمه‌ها گوش فرا دهید.

۲- متـــن درس را بخوانید و کلمه‌هایی را که حرف «م» در آن به کار رفته باشـــد، چند مرتبه تکرار کنید.

۳- کلمه‌های «مادر، مکتب، معلم و موزه» را املا بنویسید.

۴- نـــام تصویرهـــای زیـــر را در کتابچه‌های خود بنویســـید و زیـــر حرف «م» خط بکشید.

۵- به پرسش‌های زیر جواب دهید.

- چند نوع مرغ را می‌شناسید؟
- کلمهٔ مرغ دارای چند صدا می‌باشد؟
- ماهی در خشکه زنده‌گی می‌کند، یا در آب؟
- صدای حرف «م» در کدام قسمت کلمهٔ ماهی وجود دارد؟
- صدای حرف «م» را در کلمهٔ موزه نشانی کنید.

کار خانه‌گی

مادر

تمرین

شاگردان بیاموزند که کلمه‌های هم‌شکل کدام است.

۱- کلمه‌های هم‌شکل را در کتابچه‌های‌تان نوشته بعد با هم وصل کنید.

مثال:

کلاه	کامران
کتاب	کوه
کامران	کتاب
کوه	کلاه

۲- از حرف‌های داده شده در کتابچه‌های خود کلمه بسازید.

ما

هی ماهی
ست ______
در ______

فعالیت‌های شاگردان

۱- به تلفظ و خواندن کلمه‌های هم شکل گوش کنید.

۲- کلمه‌های هم شکل را نام بگیرید.

۳- چند کلمهٔ هم‌شکل در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

۴- از حرف «ل» کلمه بسازید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس چهلم

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «ن»

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

۲- نماز بنای چندم اسلام است؟

۳- در یک شبانه روز چند وقت نماز فرض است؟

نماز

نماز بنای دوم اسلام است.

پنج وقت نماز بر هر مسلمان فرض است.

خدا ﷻ بنده‌گان مومن خود را دوست دارد.

نـ ← ـجیـ - بـه - نجیبه

نـ ← فیـ - سه - نفیسه

نـ ← وید - نوید

نـ-ماز - نماز

مو- من- مومن

بنـ- ـده- گان- بنده‌گان

فعالیت‌های شاگردان

۱- به تلفظ حرف «ن» و خواندن متن درس گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و کلمه‌هایی را که حرف «ن» در آن آمده باشد، نشان دهید.

۳- از حرف‌های زیر کلمه بسازید.

ن	ا	ن	← نان
ن	ا	ک	

ن	ا	ن	و	ا
ن	ا	ر	ن	ج

۴- نام تصویرهای زیر را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

۵- در مورد تصویر زیر صحبت کنید.

نماز

درس چهل و یکم

و

شـــناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن حرف «و» و دانستن این که افغانستان وطن ما است.

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

۲- چرا وطن خود را دوست دارید؟

۳- کدام میوه‌ها در وطن ما پیدا می‌شود؟

وطن

وطن ما افغانستان است.

وطن ما خانهٔ ماست.

ما وطن خود را دوست داریم.

انـــ- گور

و- طن

میـــ- وه

فعالیت‌های شاگردان

۱- به تلفظ درست حرف «و» و خواندن متن درس گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و کلمه‌هایی را که در آن حرف «و» به کار رفته باشد، نشان دهید.

۳- کلمه‌های «خوش، خورشید، ورزش، ثور، موش و گاو» را در کتابچه‌های خود بنویسید و زیر حرف «و» خط بکشید.

۴- حرف «و» را با حرف‌های دیگر ترکیب کنید و کلمه بسازید.

و ← طن - وطن

و ← هاب - وهاب

و ← حید - وحید

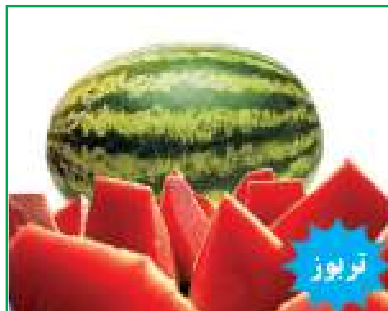
۵- چند کلمه را نام بگیرید که حرف «و» در آن به کار رفته باشد.

۶- تصویرهای زیر را ببینید و برای هر کدام آن‌ها یک جمله بگویید.

تمرین

خواندن، نوشتن و شناخت کلمه‌های هم شکل

۱- شاگردان کلمه‌های هم‌شکل را درکتابچه‌های خود بنویسند و با یکدیگر وصل کنند.

مثال:	ورزش	خواب
	انگور	واسکت
	واسکت	ورزش
	خواب	انگور

۲- از حرف‌های داده شده کلمه بسازید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

و، ط، ن ________________

ا، ف، غ، ا، ن، س، ت، ا، ن. ________________

کار خانه گی

وطن

درس چهل و دوم

شناختن شکل، آواز، خواندن و نوشتن سه شکل حرف «هـ - ه- ـه»

پرسش‌ها

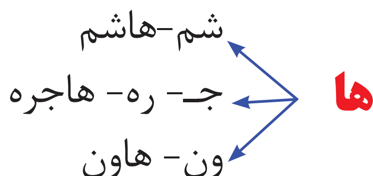
۱-در تصویر چه می‌بینید؟

۲- آهنگر از آهن چه چیزها می‌سازد؟

هاشم

هاشم و بهرام آهنگر استند.

آن‌ها اره، تیشه و تبر می‌سازند.

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس و تلفظ حرف «هـ» در کلمه‌ها گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و حرف «هـ» را در آن نشان دهید.

۳- از حرف‌های داده شده کلمه بسازید.

هـ	و	ا			هوا ←
هـ	ا	ش	م		
ر	و	ب	ا	ه	
م	هـ	ت	ا	ب	

۴- کلمه‌های «بهار، هوا، آهو و ستاره» را به صورت گروهی هجا کنید.

۵- نام تصویرهای زیر را بگویید و حرف «هـ» را در آن نشان دهید.

کار خانه‌گی

آهنگر

تمرین

خواندن، نوشتن و وصل کردن کلمه‌های هم‌شکل

۱- کلمه‌های زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و آن را به یکدیگر وصل کنید.

مثال:

میز		سبد
چوکی		هاون
چتری		چتری
سبد		میز
هاون		چوکی

۲- حرف‌های زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید و حرف «هـ» را در آن نشان داده و دور آن خط بکشید.

ت	ا	ل	هـ	ب	هـ	ن

۳- حرف «هـ» را در کلمه‌های زیر نشان دهید و چند مرتبه تلفظ کنید.

هاون   هوا   هارون   هیل   همسایه

درس چهل و سوم

ی

شناختن شکل، صدا، خواندن و نوشتن حرف «ی»

پرسش‌ها

۱- می‌توانید بگویید یوغ، میز، چوکی و دروازه را چه کسی می‌سازد؟
۲- کدام یک از شما «یوغ» را از نزدیک دیده‌اید؟
۳- اولین صدا در کلمهٔ «یوغ» چه است؟ آن را تلفظ کنید.

یاسین

یاسین نجار است.

او دکان نجاری دارد.

یاسین از چوب، یوغ، میز و چوکی می‌سازد.

یا ← ور- یاور
یا ← سین- یاسین
یا ← سـ - مین - یاسمین

یو- سف
جـ - وا- ری
نیـ - شـ - کر

فعالیت‌های شاگردان

۱- به تلفظ آواز حرف «ی» و خواندن متن درس دقیق گوش دهید.

۲- متــن درس را بخوانیــد کلمه‌هایی را که حرف «ی» در آن آمده باشــد، نشــان دهید.

۳- متــن درس را در کتابچه‌های خود بنویســید و حــرف «ی» را در کلمه‌ها حلقه کنید.

۴- به صورت گروهی آواز حرف «ی» را تلفظ کنید.

۵- تصویرهای زیر را نام گرفته و حرف «ی» را در کلمه‌های آن نشان دهید.

۶- یک تصویر را انتخاب نموده و در مورد آن صحبت کنید.

کار خانه‌گی

یوغ

درس چهل و چهارم

نشانه‌های قدرت خداوند ﷻ

نشانه‌های قدرت خداوند ﷻ

پرسش‌ها

۱- در تصویرهای بالا چه می‌بینید؟

۲- چه کسی آفتاب، مهتاب، پرنده‌گان و حیوان‌ها را پیدا کرده است؟

گنجشک نازو کوچک — پرواز از کی آموخت

آن بلبل خوش‌آواز — آواز از کی آموخت

خورشید و ابر و باران — پرواز و ماه و لبخند

هر یک نشانه‌یی است — از قدرت خداوند

نسرین صحامی

فعالیت‌های شاگردان

۱- شعر را بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.

۲- کلمه‌های ماه، ابر و خورشید را در کتابچه‌های خود بنویسید.

۳- چیزهایی را که خداوند ﷻ پیدا کرده است نام بگیرید.

کار خانه‌گی

ترانه را حفظ کنید.

درس چهل و پنجم

حضرت محمد ﷺ

خواندن، نوشتن و دانستن این‌که حضرت محمد ﷺ آخرین پیامبران است

پرسش‌ها

۱- تصویر را ببینید و بگویید که کدام جا است؟
۲- در بارهٔ حضرت محمد ﷺ چه می‌دانید؟
۳- قرآن کریم برای کی نازل شده است؟

حضرت محمد ﷺ پیامبر ما است.

حضرت محمد ﷺ آخرین پیامبران است.

قرآن کریم بر حضرت محمد ﷺ نازل شده است.

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن درس با دقت گوش فرا دهید.

۲- متــن درس را بخوانید و کلمه‌های «پیامبر، محمــد ﷺ، قرآن‌کریم و اُمت» را بیرون‌نویس کنید.

۳- خالیگاه جمله‌های زیر را در کتابچه‌های‌تان تکمیل نمایید.

- حضرت ________ پیامبر ما است.
- ________ به حضرت محمد ﷺ نازل شده است.

قرآن کریم
محمد ﷺ

۴- به سه گروه تقسیم شوید و در بارهٔ تصویر زیر صحبت کنید.

کار خانه گی

حضرت محمد ﷺ، پیامبر ما است.

درس چهل و ششم

سال و ماه

خواندن، نوشتن و آموختن نام ماه‌های سال

پرسش‌ها

۱- می‌دانید یک سال چند ماه است؟
۲- ماه‌های سال را نام گرفته می‌توانید؟
۳- در کدام ماه متولد شده اید؟

یک سال دوازده ماه است.

فعالیت‌های شاگردان

۱- یک تن از شاگردان متن درس را بخواند و دیگران گوش کنند.

۲- متن درس را بخوانید و نام ماه‌های سال را حفظ کنید.

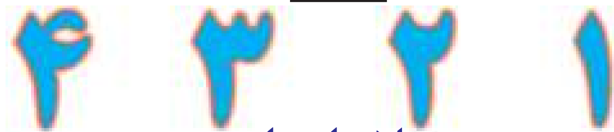
۳- در گروه‌ها تقسیم شوید و نام ماه‌های سال را در جنتری نشان دهید.

۴- نام ماه‌های سال را در کتابچه‌های خود املا بنویسید.

۵- کدام ماه سال را خوش دارید و چرا؟

۶- با حرف‌های زیر کلمه‌ها را در کتابچه‌های خود تکمیل کنید.

______ مل	← حمل	ح
______ ور		ث
______ قرب		ع
______ دی		ج

سلام اعداد

یــــک و دو و ســـه و چهـــار
آمـــده فصــــل بهـــــار
پنج و شش و هفت و هشت
بیـــا بـــرویـم بـه گلـگشـت
نـــه و ده سخــــن تمـــام
بـــه همـــه میگیـم، ســـلام

(دکتور ش. دیباج)

درس چهل و هفتم

چهار فصل

خواندن، نوشتن و شناختن فصل‌ها و ماه‌های سال

پرسش‌ها

۱- گفته می‌توانید یک سال چند ماه است؟

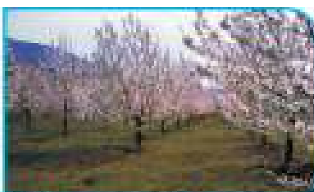
۲- فصل بهار چند ماه است؟

۳- بعد از فصل بهار کدام فصل می‌آید؟

یک سال چهار فصل دارد:

بهار، تابستان، خزان و زمستان.

هر فصل سه ماه است.

حمل، ثور، جوزا ماه های فصل بهار استند.

سرطان، اسد، سنبله ماه های فصل تابستان استند.

میزان، عقرب، قوس ماه های فصل خزان استند.

جدی، دلو، حوت ماه های فصل زمستان استند.

فعالیت‌های شاگردان

۱- یک تن از شاگردان درس را بخواند و دیگران به آن گوش فرا دهند.

۲- متن درس را بخوانید و ماه‌های فصل بهار را مشخص کنید.

۳- کلمه‌های زیر را در کتابچه‌های تان بنویسید.

(سنبله، عقرب، جدی و حوت)

۴- به تصویرهای زیر دقت نموده، نام‌های هر فصل را در کتابچه‌های‌تان بنویسید.

۵- در چهار گروه تقسیم شوید و هر گروه به نام یک فصل یاد شود بعد از آن، هر گروه نام ماه‌های خود را بگوید.

کار خانه‌گی

چهار فصل سال

درس چهل و هشتم

هفته

خواندن، نوشتن و آموختن روزهای هفته

پرسش‌ها

۱- می‌دانید یک هفته چند روز است؟
۲- روزهای هفته را نام گرفته می‌توانید؟
۳- کدام روز هفته را زیاد خوش دارید؟

یک هفته هفت روز است.

شنبه - یکشنبه - دوشنبه - سه شنبه
چهارشنبه - پنجشنبه - جمعه

فعالیت‌های شاگردان

۱- یک شاگرد درس را بخواند و دیگران با دقت گوش کنند.

۲- متن درس را بخوانید و روزهای هفته را در جنتری نشان دهید.

۳- نام روزهای هفته را در کتابچه‌های خود املا بنویسید.

۴- کلمه‌های (شـــنبه، جمعه و یکشـــنبه) را در کتابچه‌های خود به حرف‌ها تجزیه نموده، بنویسید.

مانند: (هـ - فـ - تـ - ه) (هفته)

۵- در گروه‌ها تقسیم شوید و نام روزهای هفته را بگویید.

۶- بگویید که کدام روزهای هفته را خوش دارید؟ چرا؟

درس چهل و نهم

بیرق ما

خواندن، نوشتن و شناختن بیرق ملی وطن ما

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- می‌دانید بیرق ما چند رنگ دارد؟

بیرق ما سه رنگ دارد.
رنگ‌های بیرق ما سـیاه، سـرخ و سبز است.
بیرق ما نشان آزادی ما است.

فعالیت‌های شاگردان

۱- یک تن از شاگردان درس را بخواند و دیگران با دقت گوش کنند.

۲- متن درس را بخوانید و کلمه‌های «بیرق، رنگ و آزادی» را بیرون نویس کنید.

۳- کلمه‌های بیرق و وطن را هجا نمایید.

۴- بیرق افغانستان را رسم کنید.

۵- با استفاده از کلمه‌های زیر جمله بنویسید.

مانند: وطن

ما وطن خود را دوست داریم.

بیرق ....

آزادی ....

۶- بگویید که بیرق ما چند رنگ دارد؟

بیرق وطن ما سه رنگ دارد.

درس پنجاهم

دختر و پسر با نظافت

خواندن، نوشتن و مراعات کردن نظافت در زنده‌گی

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟
۲- در بارۀ نظافت و پاکی چه می‌دانید؟
۳- چرا دست، روی و دندان‌های خود را هر روز می‌شویید؟

لطیفه و داوود دختر و پسر بانظافتی استند.
آن‌ها در خانه و مکتب نظافت را مراعات می‌کنند.
آن‌ها لباس، بدن و ناخن‌های خود را پاک نگه می‌دارند.
لطیفـه و داوود می‌دانند که نظافت جزء ایمان است.

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس گوش فرا دهید.

۲- متن درس را بخوانید و مفهوم آن را به زبان ساده بیان کنید.

۳- کلمه‌های «نظافت، بدن، ورزش و مکتب» را در جمله‌های مناسب به کار ببرید.

۴- متـن درس را بخوانیـد و بگویید که شـما هـر روز صبح چه کارهـا را انجام می‌دهید.

۵- در بارهٔ تصویرهای زیر صحبت کنید.

کار خانه‌گی

لطیفه و داوود بانظافت اند.

درس پنجاه و یکم

کبوتر صلح

خواندن، نوشتن و آموختن این‌که صلح نیاز همه انسان‌ها است

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

۲- کبوتر سفید نشانهٔ چیست؟

۳- چرا صلح می‌خواهید؟

بیا بیا کبوتر من — پرواز کن بالای سر من

ای کبوترک نازنین — بنشین بر روی زمین

دوستت دارم همچو جان — ای کبوتر صلح و مهربان

تا که دنیاست تو استی — نشان صلح و دوستی

صلح، مهربان، دوستی

درس پنجاه و دوم

مکتب ما

خواندن، نوشتن و حفظ کردن بعضی شعرها

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه را می‌بینید؟
۲- مکتب رفتن چه فایده دارد؟
۳- خوش دارید به مکتب بروید؟

مکتب، ای خـانـه و جماعت مـا
مکتب، ای مایـۀ سعادت مـا
از تـو علم و کمـال می‌خواهیم
از تو نور و جمـال می‌خواهیم
ما به سویت به شـوق می‌آییم
خوش و خندان به ذوق می‌آییم
مکتب از ما شعـور می‌خواهد
علم و دانش ضـرور می‌خواهد

فعالیت‌های شاگردان

۱- به خواندن متن درس بادقت گوش دهید.

۲- متن درس را بخوانید و حفظ کنید.

۳- از کلمه‌های «علم، نور و شعور» جمله بسازید.

۴- چند تن از شاگردان شعر را به طور دسته‌جمعی پیش روی صنف بخوانند.

۵- در بارۀ تصویرهای زیر صحبت کنید.

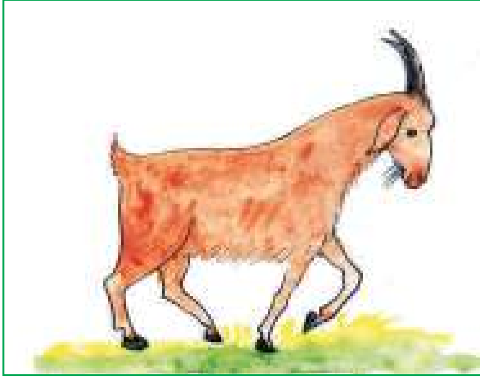

مکتب ای خانه و جماعت ما

بزک چینی

رشد و تقویت ذهنی شاگردان و برداشت مفهوم از قصه

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

۲- آیا قصهٔ بزک چینی را شنیده‌اید؟

بود نبود، یک بزک چینی بود. این بزک سه چوچه داشت: انگک، بنگک و کلوله سنگک.

بزک چینی وقتی که از خانه بیرون می‌رفت به چوچه‌هایش می‌گفت: «هوش کنید که دروازه را به روی کسی دیگر باز نکنید».

چوچه‌ها گپ مادر خود را قبول می‌کردند.

یک روز که بزک چینی بیرون رفت، گرگ آمد و دروازهٔ خانهٔ شان را تک تک زد. چوچه ها گفتند: کیستی؟ گرگ صدای خود را مثل بزک چینی ساخت.

چوچه‌ها فکـر کردند مـادر شـان اسـت. دروازه را بـاز کردند. گرگ خیز زد، انگک و بنگک را قورت کرد مگـر کلوله‌سـنگک پشت یک سنگ پت شد.

وقتی بزک چینی خانه آمـد دروازه را بسـیار زد؛ اما صدای چوچه‌ها را نشـنید، تنها کلوله‌سـنگک بعد از بسیار پرسان کردن دروازه را باز کرد و از دیدن مادر خود خوش شد و دربارۀ انگک و بنگک برای مادر خود قصه کرد.

بزک چینی بسیار پریشان شد. حیران بود که چه کند؟ بزک چینـی اول به طرف خانۀ روبـاه رفت بعد به خانۀ شـیر و پلنگ. او پرسید که: چه کسـی چوچه‌هایش را خـورده اسـت. آن‌ها جـواب دادند کـه چوچه‌هایش را نخورده‌اند.

بـزک چینی به خانهٔ گرگ رفت و
از او پرسید:
گرگ گفت:
کیستی ســـــــر بام لرزانک من
خاک می‌ریزی سر آش مهمانک من
آش مهمانک مرا شور کردی
چشم مهمانک مرا کور کردی
من هستم بزک چینی دو شاخ دارم بالای بینی
انگک و بنگک را تو خوردی؟ گرگ گفت: بلی
بزک چینی گفت: فردا جنگ من و تو اســت. گرگ قبول
کرد. بزک چینــی یک کوزه را
پر از شــیر کرد و پیش آهنگر
برد و گفت:

این شــیر را بگیر و شاخ‌هایم
را خوب تیز کن. آهنگر شــیر
را گرفــت و شــاخ‌هایش را
خوب تیز کرد.
گــرگ یــک کــوزه را از خاک

پــر کرد و پیــش آهنگر برد و گفت: این شــیر را بگیر و دندان‌هایم را تیز کن.

آهنگــر دیــد که گرگ کــوزه را از خاک پر کرده اســت، قهر شــد و همــه دندان‌های گرگ را کشید و به جای آن از زغال دندان ساخت و در دهن گرگ گذاشت.

روزی دیگــر گــرگ و بزک چینی هر دو در میدان جنگ رفتند. گــرگ به بزک چینی حمله کرد کــه او را بخورد، چون دندان نداشــت او را خورده نتوانســت، پس از آن بزک چینی به طرف گرگ دوید و با شاخ های تیز خود به شکم گرگ زد. شکم گرگ پاره شد و به زمین افتاد. انگک و بنگک بع‌بع‌کنان از شکم گرگ بیرون آمدند. بــزک چینی بــا چوچه‌هایش خــوش و خنــدان به خانه برگشتند.

ترانهٔ معارف

افغانستان ما — جان و جهان ما

ای هست و بود ما — ای تار و پود ما

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علمست شعار ما، بس افتخار ما

بد خواه ظلمتیم — ضد جهالتیم

در کسب معرفت — با عزم و همتیم

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علمست شعار ما، بس افتخار ما

ما کار می‌کنیم — پیکار می‌کنیم

بار دیگر ترا — گلزار می‌کنیم

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علمست شعار ما، بس افتخار ما

بد گر نظر کند — باری به گلشنت

شرمنده دشمنت — از آهنین تنت

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علمست شعار ما، بس افتخار ما

حافظ ترا خدا — ای مهد آریا

اینست روز و شب — ما را همین دعا

اهل معارفیم، تعلیم کار ما

علمست شعار ما، بس افتخار ما

(سید محی‌الدین راعی)